

Olsztyn, 3 grudnia 2021 r.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

PS-II.431.1.9.2021

**Szanowny Pan
Paweł Gowkielewicz
Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Mikołajkach
ul. Kolejowa 7
11-730 Mikołajki**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mikołajkach (ul. Kolejowa 7, 11-730 Mikołajki, REGON 511341240, NIP 742-19-57-650).

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia wykonywanie zadań w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mikołajkach nadzorował Pan Paweł Gowkielewicz, który od dnia 8 kwietnia 2013 roku zatrudniony jest na stanowisku Kierownika tej jednostki.

(dowód: akta kontroli: 12)

Kontrolę przeprowadzili kontroler :

Hanna Matysiak – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie,

– legitymacja służbowa nr 93/2018 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie,

– upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 22 września 2021 roku nr FK-IV.0030.654.2021 do przeprowadzenia kontroli problemowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Mrągowie.

(dowód: akta kontroli: 8)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 19 października 2021 roku do 28 października 2021 roku. Kierownik jednostki dokonał wpisu kontroli pod pozycją 1/2021 w książce kontroli prowadzonej w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mikołajkach.

(dowód: akta kontroli: 15)

Kontrola prowadzona była w trybie hybrydowym, tj. bez osobistej obecności kontrolera, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych oraz z osobistym wykonaniem czynności kontrolnych przez kontrolerów w siedzibie jednostki kontrolowanej. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło podczas wideokonferencji, w trakcie której okazano legitymację służbową kontrolera, poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania. Upoważnienie kontrolera do kontroli zostało przekazane do kontrolowanej jednostki za pośrednictwem e-PUAP.

Kontrola została zakończona podczas spotkania z Kierownikiem Ośrodka, w czasie którego przekazano wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformowano o przewidywanym terminie przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego.

Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod numerem sprawy PS-II.431.1.9.2021.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres świadczeniowy 2019/2020 tj. od 1 października 2019 roku do 30 września 2020 roku.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, 6 ust. 4 pkt 3, ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1464 ze zm.) w związku z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2021 poz. 877 ze zm.) – *zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.*

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mikołajkach w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie.**

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych w toku kontroli oraz danych wykazywanych przez jednostkę w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu funduszu alimentacyjnego za IV kwartał 2019 roku oraz I, II i III kwartał 2020 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

1. W jednostce kontrolowanej, w okresie świadczeniowym 2019/2020 (od 1 października 2019 roku do 30 września 2020 roku) na świadczenia wypłacane z funduszu alimentacyjnego finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa - w rozdziale 85502 - wydatkowano kwotę **404.702,92 zł (1 004 świadczeń)**.
2. Skuteczność egzekucji zobowiązań dłużników alimentacyjnych powstałych z tytułu wypłaconych przez jednostkę kontrolowaną świadczeń z funduszu alimentacyjnego - w okresie świadczeniowym 2019/2020 (od 1 października 2019 roku do 30 września 2020 roku) wyniosła **108.935,53 zł**, co stanowiło **26,92 %** wypłaconych w tym okresie świadczeń.
3. Łączne zadłużenie dłużników alimentacyjnych, wobec Skarbu Państwa, powstałe z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – narastająco do dnia 30 września 2020 roku – wyniosło **4.503.879,57 zł**, z tytułu odsetek **1.768.114,48 zł**.
4. Zgodnie z art. 27 ust. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – 40% kwoty odzyskanej z tytułu należności od dłużnika alimentacyjnego stanowi dochód własny Miasta organu właściwego wierzyciela uzyskany z realizacji zadań w rozdziale 85502 – w Gminie Mikołajki, stanowił:
 - **5.513,24 zł** – w okresie IV kwartału 2019 roku
 - **13.492,78 zł** – w okresie I, II i III kwartału 2020 roku.
5. Wysokość środków własnych przeznaczonych w kontrolowanym okresie na realizację zadań zleconych w rozdziale 85502 :

IV kwartał 2019 r.	–	2.620,00 zł
I, II, III kwartał 2020 r.	–	2.360,00 zł

(dowód: akta kontroli: 12, 23)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Mikołajki na dzień 31 grudnia 2020 roku liczyła 7.833 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym na tym obszarze do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest Burmistrz Miasta Mikołajki. Zgodnie z upoważnieniami, wydanymi przez Burmistrza Miasta Mikołajki zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizował Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołajkach.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Ośrodek w Mikołajkach wykonywał swoją działalność na podstawie *Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mikołajkach*, nadanego mu w drodze Uchwały Nr XXXIX/77/2018 Rady Miejskiej w Mikołajkach z 15 października 2018 roku (Dz. Urz. Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 2019 r. poz. 138), zmienionego Uchwałą Nr II/10/2018 Rady Miasta Mikołajki z 10 grudnia 2018 roku (Dz. Urz. Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 2019 r. poz. 348).

Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli *Statut* jednostki kontrolowanej określał, między innymi w § 1 realizację zadań własnych oraz zleconych z zakresu administracji samorządowej wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Ośrodka – na dzień rozpoczęcia kontroli - określał *Regulamin Organizacyjny Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mikołajkach* wprowadzony Zarządzeniem Nr 7/2018 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mikołajkach z dnia 16 października 2018 roku. Po dokonanej analizie tego dokumentu kontrolujący stwierdził że obowiązujący *Regulamin Organizacyjny* był aktualny w zakresie objętych kontrolą.

(dowód: akta kontroli: 12)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W trakcie kontroli ustalono, że Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołajkach był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą. Zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizował pracownik na stanowisku inspektora ds. świadczeń z funduszu alimentacyjnego i dodatków mieszkaniowych, zatrudniona na umowę o pracę na czas nieokreślony. W dniu rozpoczęcia kontroli pracownica posiadała aktualny zakres czynności.

(dowód: akta kontroli: 12)

W jednostce kontrolowanej wydawanie decyzji z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, a także prowadzenie postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych odbywało się na podstawie udzielonych przez Burmistrza Miasta Mikołajki upoważnień pracownikowi merytorycznemu oraz Kierownikowi Ośrodka.

(dowód: akta kontroli: 12)

W okresie objętym kontrolą pracownik merytoryczny uczestniczył w szkoleniach:

- „Fundusz Alimentacyjny 2019”,
- „Najnowsze zmiany w ustawie o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawie o świadczeniach rodzinnych oraz pomocy osobom uprawnionym do alimentów”
- „Bieżąca realizacja świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego w świetle zmian związanych z przeciwdziałaniem COVID-19”.

Dzięki udziałowi w szkoleniach pracownik miał możliwość poszerzenia wiedzy i umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych jej zadań. Udział w tych szkoleniach potwierdzały przedstawione kontrolerowi certyfikaty.

(dowód: akta kontroli: 12)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołajkach ma swoją siedzibę w budynku Urzędu Miasta i Gminy w Mikołajkach mieszczącym się przy ulicy Kolejowej 7. Ośrodek usytuowany jest na parterze budynku, do którego prowadzi podjazd dla osób niepełnosprawnych. Pomieszczenie, w którym realizowane są sprawy dotyczące funduszu alimentacyjnego wyposażone jest w niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe. Na korytarzu obok pokoju usytuowane jest miejsce dla interesantów wyposażone w stolik i krzesła.

(dowód: akta kontroli: 12)

Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mikołajkach poinformował, że przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych z dłużnikami oraz przyjmowanie od nich oświadczeń majątkowych odbywa się w pomieszczeniu biurowym, w którym podczas prowadzonego wywiadu alimentacyjnego nie ma osób nieupoważnionych.

(dowód: akta kontroli: 12)

Z przedstawionej kontrolującym dokumentacji wynika, że M-GOPS w Mikołajkach podpisał umowy licencyjne na 2019 r. i 2020 r. z Sygnity Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie na korzystanie z oprogramowania do obsługi Funduszu Alimentacyjnego. W związku z powyższym Kierownik Ośrodka przedłożył dokumenty dotyczące m.in. płatności zobowiązań związanych z zakupem oprogramowania użytkowego.

(dowód: akta kontroli: 12)

Zgodnie z art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz art. 12a ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 389 ze zm.) od dnia 1 lipca 2015 roku organ właściwy wierzyciela zobowiązany jest do przekazywania do wszystkich biur informacji gospodarczych informacji o wysokości zadłużenia dłużników alimentacyjnych.

W jednostce kontrolowanej powyższe informacje przekazywano do następujących biur:

1. Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A. – od 2009 r.
2. Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A – od 2015 roku,
3. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A – od 2017 roku,
4. ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A – od 2015 roku,
5. Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych BIG S.A .– od 2016 roku,
6. Międzynarodowe Biuro Informacji Gospodarczej (Mbig Bisnode) - od dnia 20.08.2021 r.

W okresie objętym kontrolą funkcjonowało 6 biur informacji gospodarczych. W Ośrodku w Mikołajkach informacje gospodarcze przekazywano jedynie do pięciu z sześciu biur, jednakże – na dzień rozpoczęcia kontroli - od dnia 20 sierpnia 2021 r. Ośrodek przekazuje informacje gospodarcze do wszystkich sześciu biur.

Kierownik Ośrodka poinformował, że informacje do biur informacji gospodarczej przesyłane są zazwyczaj co 14 dni.

Zgodnie z obowiązkiem zgłaszania informacji o wysokości zadłużenia dłużników alimentacyjnych Kierownik oraz pracownik merytoryczny posiadają upoważnienia do przekazywania informacji gospodarczych o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych na potrzeby ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 12, 16)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji sporządzonej przez Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mikołajkach wynika, że w okresie objętym kontrolą do Ośrodka nie wpłynęły żadne skargi dotyczące spraw z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 12)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych oraz podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych

Z informacji przekazanej przez Kierownika Ośrodka wynika, że w okresie objętym kontrolą Ośrodek prowadził następujące sprawy:

- **64 postępowania** administracyjne w sprawach związanych z przyznaniem świadczeń z funduszu alimentacyjnego (w tym: **61** postępowań zakończono decyzjami o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego; **2** postępowania zakończono wydaniem decyzji odmownej, **1** postępowanie pozostawiono bez rozpatrzenia na prośbę wnioskodawcy);
- **6 postępowań** administracyjnych w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
- **nie prowadzono** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem wysokości **nienależnie pobranych świadczeń** z funduszu alimentacyjnego i ich zwrotem;
- **nie prowadzono** postępowań dotyczących **umorzenia dłużnikowi należności** z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego łącznie z odsetkami.

(dowód: akta kontroli: 12)

W okresie objętym kontrolą Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołajkach podejmował działania wobec **95** dłużników alimentacyjnych, w tym wobec:

- **54** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był Burmistrz Miasta Mikołajki,
- **41** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był Burmistrz/burmistrz/prezydent innej Miasta.

Wykazano **11** dłużników alimentacyjnych, wobec których Ośrodek nie mógł ustalić organu właściwego.

(dowód: akta kontroli: 12)

Założono, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie w oparciu o profesjonalny osąd kontrolerów spośród wszystkich postępowań administracyjnych w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ze wszystkich spraw z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołajek w okresie objętym kontrolą.

Kontroli i analizie poddano:

1. Sprawy z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **8 spraw** z zakresu realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w których prowadzono **8** postępowań administracyjnych, zakończonych wydaniem decyzji, w tym:

- **4 sprawy** związanych ze świadczeniami z funduszu alimentacyjnego, w których prowadzono postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- **2 sprawy** związane ze świadczeniami z funduszu alimentacyjnego, w których prowadzono postępowanie administracyjne zakończone wydaniem decyzji odmawiającej ustalenia prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- **2 sprawy** związane z uznaniem dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, w których prowadzono postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

(dowód: akta kontroli: 13,18,19,20)

2. Sprawy z zakresu działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **7 spraw** z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych określonych ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – dotyczących 10 dłużników alimentacyjnych, w tym wobec:

- **4 dłużników**, dla których organem właściwym dla dłużnika był Burmistrz Miasta Mikołajki;
- **3 dłużników**, dla których organem właściwym dłużnika był Burmistrz/burmistrz/prezydent innej gminy.

Akta spraw z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych, jak i podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań i działań.

(dowód: akta kontroli: 13, 21, 22)

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku z tym, iż nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie, odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI**
Artur Chojecki